

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

спеціальність	051 – економіка	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	економіка підприємства	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Шовкун-Заблоцька Людмила Володимирівна

Вища освіта – спеціальність менеджмент організацій; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; агрономія; освітні, педагогічні науки

Науковий ступінь – кандидат економічних наук 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання – доцент кафедри виробничого менеджменту та агробізнесу

Досвід роботи – більше 15 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка методичних розробок;
- досвід роботи на виробництві ДП ДГ «Елітне» ІР НААН України;
- авторка 5 тематичних публікацій;
- учасниця наукових та методичних конференцій.

телефон	0990574366, 0971916361	електронна пошта	shovkun.lyudmila@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------------------	------------------	----------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	формування системного уявлення про принципи, методи і способи прийняття проектних рішень, що дає можливість раціонально використовувати наявні ресурси для задоволення суспільних і власних потреб
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати	- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичні; поточний контроль; підсумковий контроль – екзамен
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки •ЗК8. здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. •ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. •СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. •СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. •СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. •СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	Програмні результати навчання	•ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). •ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. •ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб’єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. •ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. •ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. •ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об’єктами, та у невизначених умовах. •ПРН25. Вміти аналізувати та впроваджувати європейські практики при вирішенні складних спеціалізованих завдань і практичних проблем, пов’язаних з функціонуванням та стратегічним розвитком підприємств.
--------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ.

Лекція 1	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.	Практичне заняття 1 (П-1)	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів. Поняття інновацій. Результати інноваційної діяльності. Основні підходи до визначення сутності інновацій.	Самостійна робота	Ознаки поняття «інноваційна економіка». Класифікація інновацій. Система інновацій як основні групи.
Лекція 2	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.	П-2	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів. Поняття новини, нововведення, інновації, інноваційного процесу. Інноваційна діяльність, об'єкти і суб'єкти. Основні етапи та стадії інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу.		Поняття продуктових та процесних інновацій. Система кодування інновацій. Взаємозв'язок окремих видів інноваційних процесів. Життєвий цикл інновацій.
Лекція 3	Еволюція теорій інноваційного розвитку та їх сучасні концепції.	П-3	Еволюція теорій інноваційного розвитку та їх сучасні концепції. Періодизація суспільного розвитку з позиції інновацій. Генезис інноваційних теорій. Класична теорія нововведень.		Сутність поняття «інноваційний потенціал». Планування інноваційної діяльності. Неокласична теорія нововведень. Теорія прискорення. Соціально-психологічна модель.
Лекція 4	Попит на інновації: створення, формування, аналіз, стан сфери в Україні.	П-4	Сутність попиту на інновації та засоби його відображення. Попит як один з чинників формування інновацій. Портфель проектів. Ступінь попиту і способи його відображення.		Особливості інтеграції науки та виробництва в Україні. Аналіз попиту на інновації. Визначення потреб ринку.
Лекція 5	Попит на інновації: створення, формування, аналіз, стан сфери в Україні.	П-5	Закон попиту. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього. Особливості чинників попиту на нововведення. Внутрішні та зовнішні чинники попиту.		Вплив чинників на зміну попиту на нову продукцію. Види попиту (потенційний, негативний, прихований, повноцінний, нерегулярний та ін.)
Лекція 6	Інноваційна політика підприємства: формування та реалізація.	П-6	Інноваційна політика підприємства: формування та реалізація. Загальна характеристика та складові елементи інноваційної політики підприємства. Змістовна характеристика інноваційної політики, її сутність та завдання. Переважання стратегічної спрямованості, орієнтація на потреби ринку, цілеспрямованість, комплексність, плановірність, інформаційна забезпеченість.		Інновації як фактор економічного зростання. Види інноваційних стратегій та їх співвідношення. Процес упровадження інноваційних стратегій. Умови та методи реалізації стратегій. Втілення інноваційної політики у планах і програмах підприємства.

Лекція 7	Організаційні форми інноваційної діяльності.	П-7	Організаційні форми інноваційної діяльності. Форми організації наукової діяльності. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційне підприємство як суб'єкт господарювання. Інституційні форми інноваційного підприємства. Стратегії вірлентів, патієнтів, комутантів, експлерентів. Структури інноваційних організацій. Зв'язок інновацій, досліджень та виробництва. Формування та функціонування нових організаційних структур.	Венчурні інноваційні організації Лідерство в інноваційних організаціях Планування інноваційної діяльності. Особливості міжнародного фінансування інновацій. Поняття «авторське право» та «промислова власність». Поняття «власник» і «розробник» інноваційної продукції.
РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА				
Лекція 8	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	П-8	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Техніко-технологічна база підприємства. Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства. Сутність та основні етапи НТП. Типи технологій за рівнем їх мінливості.	Технічний розвиток підприємств. Основні показники технічного рівня підприємства. Цілі, пріоритети та форми технічного розвитку підприємства.
Лекція 9	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	П-9	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Показники оцінювання технічного рівня підприємства. Відтворення і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства. Підтримання технічного рівня виробництва.	Оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Оновлення продукції та оцінювання ринкових і виробничих можливостей створення нової продукції. Розроблення і впровадження нових технологічних процесів.
Лекція 10	Фінансування інноваційної діяльності.	П-10	Фінансування інноваційної діяльності. Суть системи фінансування інноваційної діяльності. Форми і засоби фінансування нововведень. Організаційно-економічний механізм фінансування інновацій.	Види та джерела фінансування інноваційних процесів. Переваги та недоліки венчурного фінансування.
Лекція 11	Організація НДДКР і проектування	П-11	Організація НДДКР і проектування. Взаємозв'язок НТП і НДДКР в інноваційній діяльності. Завдання, принципи й етапи НДДКР. Патентно-ліцензійна діяльність інноваційної організації. Основи інноваційного проектування.	Поняття інноваційного проекту. Показники ефективності інвестицій інноваційних проектів. Аналіз ризиків інноваційного проекту..

Лекція 12	Організація НДДКР і проектування	П-12	Організація НДДКР і проектування. Сутність ризикового фінансування інноваційної діяльності на базі венчурного капіталу. Засоби страхування, які використовують ризикові інвестори. Лізингове фінансування та його особливості.	Необхідність лізингового фінансування інноваційної діяльності. Об'єкти, суб'єкти та види лізингових операцій. лізингу. Інноваційний проект як об'єкт фінансування
Лекція 13	Державне регулювання і підтримка інноваційної діяльності.	П-13	Державне регулювання і підтримка інноваційної діяльності. Основні напрямки інноваційної політики держави. Інноваційна стратегія держави. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави. Методи та інструменти державної підтримки інноваційної діяльності. Політика оподаткування інноваторів.	Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Інтелектуальний продукт. Поняття та зміст регулювання інноваційної діяльності на різних рівнях управління державою.
Лекція 14	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	П-14	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства Комплексний аналіз інноваційної діяльності підприємства. Етапи оцінки ефективності інноваційної діяльності. Об'єкт вимірювання ефективності. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів. Процес дисконтування.	Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат. Умовно-річна економія витрат, фактична економія витрат та річний економічний ефект. Економічна ефективність технічних та організаційних нововведень.
Лекція 15	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	П-15	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності. Соціальні результати, які оцінюються економічною мірою.	Показники соціально-економічного ефекту. Правило тотожності корисного результату при соціально-економічному оцінювання. Класифікація та правила визначення суми економічних збитків.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Руснак А. В. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. Миколаїв: Іліон, 2021. 324 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2022. 427 с.
3. Подолян О.О., Антонюк В.С. Організація науково-інноваційної діяльності: конспект лекцій. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 105 с.
4. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка та бізнес-інновації. Суми: Університетська книга. 2023. 702 с.

Методичне забезпечення

1. Шовкун-Заблоцька Л.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Тестові завдання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 051 «Економіка», ОПП «Економіка підприємства». Х. ДБТУ, 2024. 43с.
2. Шовкун-Заблоцька Л.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за спеціальністю 051 Економіка, ОПП «Економіка підприємства». Харків: ДБТУ, 2025. 24 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

(<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за розділами
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у Кодексі академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (<https://surl.li/nwuvwx>), Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<https://surl.li/rrlgvz>): виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.